

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@landbruksdirektoratet.no
Postboks 1450 Vika
0116 Oslo

Deres ref 18/127-1

Oslo, 7. november 2019

Høringssvar – Forslag til nytt regelverk for innenlands bearbeiding av landbruksvarer

Nortura viser til høringsbrevet med forslag til nytt regelverk for IB-ordningen, deres ref 19/127-1.

Innledningsvis vil vi uttrykke støtte til forslaget om å flytte avgjørelsesmyndighet for innvilgelse av forhåndstillatelse til landbruksmyndighetene. Vi tror dette både vil forenkle IB-ordningen, men Nortura tror også dette vil styrke de industrielle og næringspolitiske vurderingene. Det er videre fornuftig at forskriftskompetansen ligger i Landbruks- og matdepartementet.

§1 Forskriftens formål

IB-ordningen skal både sikre næringsmiddelindustriens interesser for vekst i eksportmarkedet, samtidig som den skal beskytte landbrukets behov for avsetning til hjemlig industri.

Nortura mener at den foreslåtte formålsbestemmelsen ikke klart nok balanserer ut høringsinstansens presisering av behovet for god avveining mellom industrien og landbrukets interesser. Vi er enige i at ordningen må bidra til å gi gode rammevilkår for eksportrettet industri, men den må samtidig være balansert mot landbrukets behov for avsetning til bearbeidingsindustrien.

Nortura foreslår derfor at siste ledd i §1 endres til:

Samtidig skal ordningen ikke gå ut over landbruksnæringens behov for avsetning til bearbeidingsindustrien.

§3 Krav om tillatelse for innenlandsk bearbeiding av landbruksvarer

Bestemmelsen har en rekke kumulative vilkår for å innvilgelse av tillatelse til innførsel av råvarer ment for eksport.

Nortura mener at bestemmelsene i denne paragrafen ikke er gode nok til å tjene formålet med forskriften. Vi mener at sider ved bestemmelsen, slik foreslått, må endres for å ivareta og balansere matvareindustrien og landbruksnæringens interesser.

Den overordnede innvendingen fra Nortura dreier seg i første rekke om følgende:

- Nortura er sterkt uenige med høringsmyndigheten i opphevelse av plikten til å føre særskilt produksjons- og lagerregnskap. Denne plikten må videreføres, sammen med kvartalsvis innrapportering. Det er ikke slik som det anføres at slik rapportering og regnskapsføring medfører en stor arbeidsbyrde for bedriftene. Slike regnskaps- og rapporteringsfunksjoner er automatiserte og inngår i ethvert regnskaps- og virksomhetsstyringssystem. Føring og rapportering av produksjon- og lagerregnskap er i denne sammenhengen et lite komplisert kontrollsystem som vil være avgjørende for å sikre industriens og landbrukets balanserte interesser.
- For å sikre god kontroll med varestrøm og produksjon, må det pålegges periodisk innrapportering produksjon, vareforbruk og eksport til landbruksmyndighetene.
- Nortura mener det samtidig det må føres kontroll med at utført vare *inneholder samme kvalitet råvare* som den innførte. For egg og kjøtt er dette vesentlig, da ulike stykningsdeler og kvaliteter prises svært ulikt og prisvariasjonene mellom det norske og internasjonale markedet kan være store. Manglende kontroll med kvaliteter vil kunne medføre markedsmessige forstyrrelser og ubalanser på reguleringslager som er uheldige for norsk primærproduksjon. Nortura kan ikke se at det er kompliserende å føre kontroll med kvaliteter på egg og kjøtt.
- Forutsatt at det fortsatt føres kontroll med produksjon- og lager, gjennomføres periodiske innrapporteringer og føres kontroll med kvaliteter, mener Nortura at det er tilstrekkelig for myndighetene å tilse at utført *mengde* råvare tilsvarer den innførte. Vi ser at det for næringsmiddelindustrien vil være fordyrende og kompliserende å kreve at nøyaktig samme råvare skal inngå i den utførte ferdigvaren.
- Forutsatt at det føres kontroll med produksjon, lager og kvaliteter mener Nortura at det ikke er nødvendig å gå bort fra den eksisterende ordningen med fellestillatelser, slik det er foreslått i §3 b). Hvis IB-ordningen skal gjøre det enklere å produsere for eksportmarkedet for matvareindustrien, mener Nortura at det er fornuftig også å åpne opp for at underleverandører til eksportforetakene kan ta sin del av verdiskapingen. Fellestillatelser vil bidra til å redusere enhetskostnader hos underleverandørene, og således bidra til økt konkurransekraft.

Nortura har per i dag ikke utnyttet seg av denne ordningen, men vi ser at med økt innenlandsk bearbeiding vil for eksempel skillevirksomheten på Revetal kunne levere eggprodukter basert på en ordning med fellestillatelser i IB-ordningen. I en tid hvor markedsreguleringsverktøyene svekkes, vil dette bidra til å styrke konkurransekraften og markedsreguleringen på egg ved økte volumer også basert på skillegg under IB-ordningen.

Det er etter vårt syn i tråd med forskriftens intensjon å opprettholde muligheten med fellestillatelser.

Nortura er tilfredse med at myndigheten ønsker å legge til rette for et enklere regelverk for den eksportrettede industrien, samtidig med at man ønsker å ivareta landbruksnæringens behov og interesser.

Nortura mener imidlertid at enkelte sider ved innspillet ikke virker forenklende og forbedrende for de berørte næringene, i noen tilfeller tvert om.

Vi ber derfor om at våre innspill i dette brevet tas til følge før den nye forskriften om tillatelse til innenlandsk bearbeiding av landbruksvarer vedtas.

Med vennlig hilsen

Kjell S. Rakkenes

Direktør nærings- og handelspolitikk
Nortura SA